

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

Факультет пожежної безпеки
Кафедра пожежної профілактики в населених пунктах

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник факультету
пожежної безпеки

Андрій РОМІН

«1» липня 2024 року

ПРОГРАМА
атестаційного іспиту
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
зі спеціальності 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-професійною програмою «Управління пожежною безпекою»

Харків 2024

Програма атестаційного іспиту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» зі спеціальності 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійною програмою «Управління пожежною безпекою»

Розробники програми: начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах факультету пожежної безпеки Юрій ОТРОЦЬ, доцент кафедри пожежної профілактики в населених пунктах факультету пожежної безпеки Ніна РАШКЕВИЧ

Програму атестаційного іспиту рекомендовано кафедрою пожежної профілактики в населених пунктах

Протокол від «1» липня 2024 року № 20

Начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах

(підпис)

Юрій ОТРОЦЬ
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«1» липня 2024 року

Схвалено проектною групою освітньо-професійної програми «Управління пожежною безпекою»

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Володимир ТРИГУБ
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«1» липня 2024 року

Затверджено на засіданні вченої ради факультету пожежної безпеки

Протокол від «1» липня 2024 року № 12

Начальник факультету пожежної безпеки

(підпис)

Андрій РОМІН
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«1» липня 2024 року

Розділ 1. Вступ

Атестація здобувачів – це встановлення відповідності результатів навчання вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК), до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Результати атестаційного іспиту в усній формі голова ЕК оголошує здобувачам у день складання іспиту.

Розділ 2. Перелік професійних обов'язкових компонент, що виносяться на атестаційний іспит

№ з/п	Назва професійної обов'язкової компоненти
1	Стандартизація, метрологія та сертифікація у сфері пожежної безпеки
2	Пожежна безпека будівель та споруд
3	Управління пожежогасінням
4	Техногенна безпека об'єктів
5	Проектування та експлуатація протипожежної техніки
6	Автоматичні системи забезпечення протипожежного захисту
7	Прикладні інформаційні технології у сфері пожежної безпеки
8	Управління силами та засобами при надзвичайних ситуацій
9	Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту
10	Управління матеріально-технічним забезпеченням
11	Теорія прийняття управлінських рішень
12	Методологія та організація наукових досліджень

Розділ 3. Перелік питань, які виносяться на атестаційний іспит

1. Стандартизація, метрологія та сертифікація у сфері пожежної безпеки.

1. Предмет, основи та завдання метрології.
2. Державний метрологічний контроль і нагляд.
3. Роль метрології та вимірювальної техніки у сфері пожежної безпеки.
4. Особливості міжнародної системи одиниць фізичних величин.
5. Похідні одиниці міжнародної системи одиниць фізичних величин.
6. Основні та додаткові одиниці фізичних величин, їх визначення та кваліфікація.
7. Оцінка випадкової складової похибки результату вимірювання.
8. Загальні положення про метрологічну службу ДСНС України.
9. Систематичні похибки результатів вимірювання.
10. Статистичний аналіз і оцінка похибок вимірювання.
11. Закони розподілу випадкової похибки.
12. Виявлення грубих похибок результатів вимірювання.
13. Розмірності фізичних величин.
14. Міжнародна система одиниць.
15. Класифікація вимірювально-інформаційних систем.
16. Розмірності похідних фізичних величин.
17. Системи технічного контролю.
18. Системи сертифікації.
19. Застосування принципів управління якістю продукцією пожежного призначення.
20. Державна система стандартизації України.
21. Розроблення, прийняття, перевірка, перегляд стандартів.
22. Види стандартів. Порядок застосування стандартів.
23. Системи сертифікації продукції протипожежного призначення.
24. Вимоги до нормативних документів на продукцію, яку сертифікують.
25. Визначення результатів сертифікації продукції протипожежного призначення.
26. Елементи системи якості продукції.
27. Коефіцієнти вагомості показників якості ЗВТ.

2. Пожежна безпека будівель та споруд

1. Проаналізувати критичні значення небезпечних факторів пожежі, що впливають на необхідний час евакуації людей з будівель та споруд.
2. Розкрити методику розрахунку необхідного часу евакуації за ДСТУ 8828-2019.
3. Проаналізувати параметри руху людей в будівлях при пожежі.
4. Обґрунтувати методику розрахунку фактичного часу евакуації людей із приміщень.
5. Проаналізувати необхідність влаштування систем противибухового захисту будівель та споруд.
6. Обґрунтувати методику розрахунку площі легкоскидних легкоскидних конструкцій.
7. Проаналізувати конструктивне виконання елементів противибухового захисту будівель та споруд.
8. Проаналізувати напрямки протидимного захисту та шляхи їх реалізації.
9. Проаналізувати підходи до організації димовидалення з приміщень при пожежі.
10. Обґрунтувати методику розрахунку параметрів систем димовидалення з природним спонуканням.
11. Обґрунтувати методику розрахунку систем штучного димовидалення з будівель.
12. Обґрунтувати методику розрахунку систем підпору повітря в будівлях підвищеної поверховості та висотних.
13. Обґрунтувати загальні положення оцінки рівня пожежної безпеки та його використання.
14. Проаналізувати практичне визначення критичності показників при використанні методів оцінки рівня пожежної безпеки об'єктів.
15. Проектування, склад, порядок розроблення та погодження проектної документації.
16. Початок будівництва об'єктів.
17. Вимоги пожежної безпеки на новобудовах.
18. Вимоги пожежної безпеки до будівельно-монтажних робіт.
19. Порядок перевірки архітектурно-будівельної частини проектів будівництва на відповідність вимогам пожежної безпеки.
20. Вимоги пожежної безпеки при організації будівельного виробництва.

3. Управління пожежогасінням.

1. Гасіння пожеж на нафтогазових родовищах. Можлива обстановка пожеж на газових та нафтових родовищах.

2. Гасіння пожеж на нафтогазових родовищах. Дії оперативно-рятувальних підрозділів при проведенні робіт по ліквідації відкритого фонтанування свердловин.

3. Гасіння пожеж на нафтогазових родовищах. Прийоми та способи гасіння газових, газоконденсатних та нафтових фонтанів.

4. Гасіння пожеж в резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів. Особливості розвитку пожеж в резервуарних парках.

5. Гасіння пожеж в резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів. Оперативно-тактична характеристика резервуарних парків та нафтосховищ.

6. Гасіння пожеж в резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів. Прийоми та способи припинення горіння ЛЗР та ГР у резервуарах, методика розрахунку сил та засобів на припинення горіння.

7. Гасіння пожеж в резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів. Оперативні дії підрозділів при організації гасіння пожеж ЛЗР та ГР у резервуарах. Охолодження резервуарів, методика розрахунку сил та засобів на охолодження.

8. Гасіння пожеж в резервуарних парках зберігання нафти та нафтопродуктів. Оперативні дії підрозділів при організації гасіння пожеж ЛЗР та ГР що витекли у обвалування. Особливості захисту резервуарів.

9. Гасіння пожеж спирту та спиртовмісних рідин у резервуарах. Оперативні дії підрозділів організації гасіння пожеж. Особливості розрахунку сил і засобів.

10. Гасіння пожеж нафти та нафтопродуктів під час тарного зберігання та у процесі транспортування. Оперативні дії підрозділів організації гасіння пожеж.

11. Гасіння пожеж у резервуарних парках зріджених вуглеводневих газів. Оперативні дії підрозділів щодо запобігання вибухів.

12. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Оперативно-тактична характеристика технологічних установок (ректифікаційних колон, трубчастих печей, насосних станцій, теплообмінних апаратів).

13. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Дії особового складу при виникненні аварійного режиму. Взаємодія оперативно-рятувальних підрозділів ДСНС з адміністрацією підприємства і другими службами об'єкту при ліквідації аварії.

14. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Оперативні дії першого підрозділу який прибуває на пожежу,

розстановка сил і засобів, розрахунок на гасіння та захист технологічних апаратів.

15. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Гасіння пожеж окремих технологічних апаратів. Безпека праці при гасінні пожеж.

16. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Гасіння пожеж в насосних станціях. Безпека праці при гасінні пожеж.

17. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Гасіння пожеж трубчастих печах та теплообмінниках. Безпека праці при гасінні пожеж.

18. Гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. Оперативні дії підрозділів при ліквідації факельного горіння та при розливі рідини. Безпека праці при гасінні пожеж.

19. Гасіння пожеж на підприємствах з виробництва високомолекулярних речовин. Можлива обстановка пожежі. Особливості оперативних дій з гасіння пожеж.

20. Гасіння пожеж на об'єктах з виробництва та зберігання вибухових речовин. Види небезпек вибухових речовин (ВР). Можлива обстановка пожежі. Особливості оперативних дій з гасіння пожеж.

21. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Оперативно-тактична характеристика електростанцій та підстанцій. Особливості розвитку пожеж в приміщеннях різного призначення.

22. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Організація розвідки пожежі, дій обслуговуючого персоналу, взаємодії з адміністрацією та спеціальними службами об'єкта.

23. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Особливості оперативних дій з гасіння пожеж в машинних залах та на котлоагрегатах. Безпека праці при гасінні пожеж.

24. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Особливості оперативних дій з гасіння пожеж у кабельних спорудах. Безпека праці при гасінні пожеж.

25. Гасіння пожеж на об'єктах енергетики. Особливості оперативних дій з гасіння пожеж трансформаторів, реакторів та мастильних вимикачів. Безпека праці при гасінні пожеж.

26. Особливості гасіння пожеж на атомних електростанціях: дії особового складу в умовах підвищеного рівня радіації та у приміщеннях з натрієвим теплоносієм.

27. Гасіння пожеж у гаражах. Оперативно-тактична характеристика гаражів та автопідприємств. Особливості розвитку пожеж у гаражах та автобусних парках. Оперативні дії підрозділів при гасінні пожеж.

28. Гасіння пожеж у трамвайних та тролейбусних парках і депо. Оперативно-тактична характеристика. Особливості розвитку пожеж в

парках, депо та на відкритих майданчиках зберігання техніки. Оперативні дії підрозділів при гасінні пожеж.

29. Гасіння пожеж в підземних спорудах метрополітену. Оперативно-тактична характеристика станцій метрополітену. Особливості розвитку та гасіння пожеж в підземних спорудах метрополітену та на рухомому складі метрополітену.

30. Гасіння пожеж в підземних метрополітену. Особливості оперативних дії підрозділів при гасінні пожеж в підземних спорудах метрополітену та на рухомому складі. Взаємодія аварійних служб метрополітену з підрозділами ДСНС.

31. Оперативні плани пожежогасіння. Призначення та організація роботи по складанню оперативних планів пожежогасіння. Керівні документи.

32. Оперативні плани пожежогасіння. Порядок зберігання, відпрацювання та коригування оперативних планів. Керівні документи.

4. Техногенна безпека об'єктів.

1. Що розуміють під поняттями «Надзвичайна ситуація техногенного характеру», «Техногенна небезпека», «Техногенна безпека»?

2. Що розуміють під поняттям «Об'єкт підвищеної небезпеки»?

3. Що розуміють під поняттями «Аварійна ситуація», «Аварія»?

4. Що розуміють під поняттями «Пожежна безпека», «Пожежний ризик»?

5. Назвати та охарактеризувати основні небезпеки техногенного характеру?

6. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

7. Класифікація об'єктів господарювання за видами небезпеки.

8. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від впровадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення заходів державного контролю у сфері техногенної і пожежної безпеки.

9. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій.

10. Назвати та охарактеризувати рівні надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

11. Шляхи забезпечення техногенної безпеки на об'єктах. Нормативні вимоги.

12. Шляхи забезпечення техногенної безпеки на небезпечних територіях та у зонах можливого ураження від небезпечних об'єктів. Нормативні вимоги.

13. Повідомлення про виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру. Форма НС-1.

14. Шляхи забезпечення техногенної безпеки на небезпечних об'єктах.

15. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК-019-2010. Призначення та характеристика.

16. Мета та основні вимоги до розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій (ПЛАС). Вимоги нормативних документів.

17. Рівні аварій та їх визначення. Сценарії виникнення і розвитку аварійних ситуацій і аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

18. Аналітична та оперативна частина ПЛАСу. Склад та вимоги.

19. Що розуміють під поняттями «Аналіз ризику аварії» та «Оцінка ризику аварії»?

20. Режими функціонування промислових об'єктів. Аварійний та передаварійний режим.

21. Критерії оцінки рівня техногенної небезпеки на об'єкті.

22. Пожежний ризик. Підходи до оцінки та визначення.

23. Метод кількісної оцінки пожежовибухонебезпеки технологічних блоків. Загальні принципи.

24. Розрахункове визначення енергетичного показника вибухопожежонебезпеки технологічних блоків.

25. Метод визначення ймовірності виникнення пожежі (вибуху) на промисловому об'єкті.

26. Розрахункове визначення ймовірності утворення горючого середовища.

27. Розрахункове визначення ймовірності появи джерела запалювання.

28. Методи та способи зниження пожежного ризику на промислових об'єктах.

29. Метод визначення ймовірності виникнення пожежі (вибуху) на промисловому об'єкті.

30. Негативні чинники впливу джерел надзвичайних ситуацій техногенного характеру на людину та стан довкілля. Їх класифікація та характеристика.

31. Загальна характеристика факторів ураження джерел небезпек техногенного характеру.

32. Оцінка наслідків техногенних аварій на пожежовибухонебезпечних об'єктах.

33. Оцінка наслідків техногенних аварій на хімічно-небезпечних об'єктах.

34. Нормативно-правове забезпечення техногенної безпеки об'єктів.

5. Організація експлуатації протипожежної техніки.

1. Що таке технічна експлуатація ТЗ? Мета технічної експлуатації.
2. Які підрозділи організовують експлуатацію ТЗ?. Задачі що стоять перед технічною експлуатацією.
3. Дайте визначення нормативних параметрів технічного стану ТЗ.
4. Контрольні огляди ТЗ. Хто здійснює та що при цьому перевіряється?
5. Дати характеристику основних режимів експлуатації ПТ в оперативному розрахунку.
6. Дати характеристику параметрам зовнішнього середовища, які визначають умови експлуатації ПТ.
7. Зміна технічного стану ПТ в процесі експлуатації.
8. Основні вимоги до ТЗ.
9. Прийняття ТЗ в експлуатацію.
10. Постанова ТЗ на чергування.
11. Послідовність складання двостороннього акту-рекламації.
12. Послідовність складання одностороннього акту-рекламації.
13. Порядок проведення технічного опосвідчення та вантажних випробувань пожежних автодрабин.
14. Основні облікові документи ТЗ у підрозділах ДСНС України.
15. Парки транспортних засобів. Їх класифікація.
16. Назвіть основні елементи постійних парків.
17. Назвіть основні елементи польових парків.
18. Що повинно бути в приміщенні чергового по постійному парку.
19. Дайте визначення ТО ТЗ. Що повинне забезпечувати технічне обслуговування.
20. Види ТО ТЗ постійного використання. Місце проведення, періодичність.
21. Роботи що проводить водій при ТО на пожежі.
22. Роботи що проводить водій при ТО після пожежі.
23. Дайте визначення ремонту ТЗ, види, місце проведення.
24. Коли виконується поточний ремонт ТЗ, які роботи при цьому проводяться. Назвіть базові вузли та агрегати ТЗ.
25. Які роботи проводяться при поточному ремонті агрегатів. Що відноситься до базових деталей агрегату.
26. Дайте визначення капітального ремонту ТЗ. Особливості його проведення.
27. Дайте визначення технічного діагностування. Мета діагностування при ТО та ремонті ТЗ.
28. Дайте характеристику діагностуванню ТЗ Д-1.
29. Дайте характеристику діагностуванню ТЗ Д-2.
30. Методи та засоби діагностування.

31. Дайте визначення консервації ТЗ. Які ТЗ підлягають консервації. Способи проведення консервації техніки.
32. Перелік робіт що проводяться при консервації до шести місяців.
33. Перелік робіт що проводяться при консервації більше шести місяців.
34. План організації робіт для підготовки ТЗ до консервації.
35. Перша відомча реєстрація ТЗ. Перелік необхідних документів.
36. Зняття з обліку ТЗ. Перелік необхідних документів.
37. Дайте визначення безпеки дорожнього руху. Що повинна забезпечувати система безпеки дорожнього руху.
38. Дайте визначення ДТП. На які види поділяються ДТП.
39. Причини виникнення ДТП. Основні методи аналізу ДТП.
40. Заходи щодо попередження ДТП.
41. Поняття про експертизу та її види.
42. Службове розслідування ДТП.
43. Значення складових системи «водій-автомобіль-дорога-середовище».
44. Медичні огляди водіїв ТЗ.
45. Назвіть експлуатаційні властивості ТЗ, які пов'язані і не пов'язані з дорожнім рухом.
46. Основні показники для оцінки тягово-швидкісних властивостей пожежних автомобілів.
47. Керованість автомобіля. Вимоги щодо керованості ТЗ.
48. Стійкість автомобіля. Види стійкості ТЗ, дати визначення.
49. Конструктивна безпека ТЗ (активна, пасивна, післяаварійна безпека), приклади і визначення.
50. Кліматична комфортабельність.
51. Інформативність ТЗ.
52. Енергетичний аспект процесу гальмування.
53. Оцінкові показники гальмівних властивостей автомобіля та їх нормування.
54. В яких випадках заборонена експлуатація транспортних засобів згідно із законодавством.
55. При яких технічних несправностях забороняється експлуатація транспортних засобів.
56. Вплив дорожніх умов на безпеку руху. Способи визначення коефіцієнта зчеплення.
57. Класифікація доріг і дорожніх покриттів.
58. Поперечний профіль дороги. Повздовжній профіль дороги.
59. Оцінка безпеки автомобільних доріг.
60. Заходи щодо збереження високих значень коефіцієнта зчеплення.

6. Автоматичні системи забезпечення протипожежного захисту.

1. Принципи побудови та алгоритми функціонування приборів управління установками пожежогасіння.

2. Сучасні комплексні системи безпеки об'єктів. Адресно-аналогові системи пожежної автоматики.

3. Організація централізованого спостереження за станом об'єктів.

4. Принципи побудови та робота систем оповіщення про пожежу та управління евакуацією.

5. Експертиза проектів установок пожежної автоматики. Методика проведення експертизи проектів.

7. Прикладні інформаційні технології у сфері пожежної безпеки.

1. Системи електронного документообігу, структура, задачі. Принципи побудови систем електронного документообігу.

2. Інформація. Види, типи та визначення.

3. Сучасні інформаційні системи. Класифікація, призначення, приклади.

4. Інформаційна безпеки. Загальні принципи забезпечення безпеки та захисту інформації.

5. Пошук інформації для вирішення професійних завдань. Синтаксис пошукових запитів.

6. Законодавча база використання інформаційних технологій в ДСНС України.

8. Управління силами та засобами при надзвичайних ситуацій.

1. Загальний устрій та небезпека авіаційного транспорту

2. Інженерні заходи забезпечення безпеки пасажирів.

3. Організація спостереження за безпекою повітряного руху.

4. Сили та засоби які призначені для проведення рятувальних робіт при аваріях на авіаційному транспорті.

5. Організація аварійно-рятувальних робіт за межами аеропорту.

6. Організація аварійно-рятувальних робіт при аварійній посадці в аеропорту.

7. Організація аварійно-рятувальних робіт під час зльоту.

8. Завдання підрозділів ГУ МНС при запобіганні та ліквідації аварій з небезпечними вантажами.

9. Можлива обстановка яка може скластися при аваріях з небезпечними вантажами.

10. Задачі розвідки місця аварії з небезпечними вантажами на автомобільному та залізничному транспорті.

11. Порядок оцінки обстановки за даними розвідки місця аварії з небезпечними вантажами на автомобільному та залізничному транспорті.

12. Прийняття рішень на проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з небезпечними вантажами.

13. Прийоми та способи локалізації зони аварії з небезпечними речовинами.

14. Прийоми та способи ліквідації джерела забруднення небезпечними речовинами.

15. Зміст аварійної картки.

16. Організація аварійно-рятувальних робіт при ліквідації аварій з небезпечними вантажами.

17. Розпізнавання небезпеки. Маркування вантажів.

18. Безпека праці при ліквідації аварій з небезпечними вантажами.

19. Оперативно-тактична характеристика рухомого складу.

20. Відбудовний поїзд. Призначення, склад, порядок застосування.

21. Пожежний поїзд. Призначення, склад, порядок застосування.

22. Початкові дії по ліквідації надзвичайної ситуації на залізничному транспорті.

23. Основні дії по ліквідації надзвичайної ситуації.

24. Управління силами та засобами при ліквідації залізничних аварій.

25. Тактика рятувальних робіт в пасажирських вагонах.

26. Тактика рятувальних робіт в вантажних вагонах.

27. Тактика рятувальних робіт при аваріях цистерн.

28. Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт на залізничному транспорті.

29. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на колесах).

30. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на боці).

31. Організація аварійно-рятувальних робіт при автобусних аваріях (автобус на даху).

32. Безпека праці при проведенні аварійно-рятувальних робіт на автобусних аваріях.

33. Організація аварійних робіт на системах водопостачання.

34. Організація аварійних робіт на системах каналізації.

35. Організація аварійних робіт на системах газопостачання.

36. Безпека праці при проведенні аварійних робіт на КЕС.

37. Організація розшуку постраждалих в завалах.

38. Особливості кіно логічного розшуку постраждалих.

39. Порядок виготовлення стінових проломів та проломів стелі.

40. Організація управління аварійно-рятувальними роботами на зруйнованих будівлях.
41. Поняття про управління в надзвичайній ситуації.
42. Органи управління силами та засобами в при ліквідації надзвичайних ситуацій.
43. Уповноважений керівник з ліквідації НС.
44. Штаб з ліквідації НС.
45. Підґрунтя для організації управління в умовах НС.
46. Планування заходів реагування на НС.
47. Інформування та оповіщення в умовах виникнення НС.
48. Переведення органів управління сил та засобів у вищі ступені готовності.
49. Організація управління силами та засобами в зоні НС.
50. Організація взаємодії сил та засобів при ліквідації НС.
51. Організація основних видів забезпечення дій у зоні НС.
52. Організація безпеки праці при ліквідації НС.
53. Пересувний пункт управління склад та вимоги до нього.
54. Організація роботи пересувного пункту управління.
55. Оперативний склад пункту управління.

9. Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту.

1. Зміст державної політики у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки на сучасному етапі.
2. Характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту та пожежної безпеки.
3. Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Особливості побудови єдиної системи цивільного захисту та її органів управління.
4. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄСЦЗ), характеристика її підсистеми та ланок. Складова системи забезпечення пожежної безпеки. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.
5. Склад та характеристика постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту.
6. Зміст повноважень Кабінету міністрів України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.
7. Повноваження та функції ДСНС України у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки. Склад, завдання, структура, сучасний стан.

8. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів управління ДСНС України з реалізації завдань цивільного захисту та пожежної безпеки.

9. Роль і місце органів виконавчої влади в забезпеченні захисту населення і територій від НС та пожеж.

10. Завдання та повноваження місцевих органів влади органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту. Структура та функції департаментів, управлінь цивільного захисту у складі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Зміст завдань і обов'язків суб'єктів господарювання.

12. Організація забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту.

13. Організація створення аварійно-рятувальних служб та формувань.

14. Повноваження щодо здійснення функцій з координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ.

15. Склад, завдання, повноваження та організація діяльності комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій державного, регіонального, та місцевого рівнів.

16. Порядок встановлення (введення) режимів функціонування ЄДСЦЗ та організація діяльності в режимах підвищеної готовності та НС служби цивільного захисту.

17. Особливості діяльності підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, сили і засоби які забезпечують виконання завдань ЦЗ, порядок забезпечення правового режиму. Заходи які реалізуються функціональними і територіальними підсистемами ЄДСЦЗ.

18. Види, класифікація аварійно – рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Порядок їх створення, завдання і організація діяльності.

19. Склад сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок, завдання та повноваження.

20. Загальна характеристика оперативно рятувальної служби, її структура, органи управління і завдання.

21. Склад та характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування. Зони відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням.

22. Взаємодія-як складна динамічна система, теорія і практика взаємодії. Умови успішного функціонування системи, засади взаємодії.

23. Види та порядок забезпечення дій суб'єктів реагування на НС та пожежі.

24. Роль і місце спеціально уповноваженого центрального і місцевого органу виконавчої влади ЦЗ у налагоджуванні і відпрацьованні механізму взаємодії сил і засобів цивільного захисту у різних режимах функціонування ЄДСЦЗ.

25. Склад та структура органів управління під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого, регіонального і державного рівнів.

26. Повноваження органів управління ліквідацією НС. Технологія управління діями сил цивільного захисту.

27. Основні плануючі документи з питань цивільного захисту. Організація планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

28. Структура та зміст планів основних заходів цивільного захисту на рік.

29. Структура та зміст планів реагування на НС. Порядок розроблення планів. 30. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

31. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база.

32. Порядок утворення матеріального резерву та його використання. Склад державного матеріального резерву та порядок його утворення і використання. Характеристика складу оперативного резерву ДСНС України.

33. Особливості побудови систем цивільного захисту закордонних держав.

34. Роль ДСНС України в міжнародній діяльності. Практика організації міжнародної діяльності.

35. Оцінка стратегій і концепції реформування, розвитку системи цивільного захисту України.

36. Аналіз та оцінка стану функціонування органів управління та підрозділів ДСНС України, як складових ЄДСЦЗ, з питань цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій і пожеж. Шляхи і способи удосконалення діяльності за означеними напрямками.

37. Зміст заходів цивільного захисту та організація їх виконання.

10. Управління матеріально-технічним забезпеченням.

1. Порядок складання державного бюджету України.
2. Правові засади матеріально-технічного забезпечення ДСНС України.
3. Завдання Департаменту матеріально-технічного забезпечення та логістики ДСНС України.
4. Порядок планування бюджету на наступний рік в ГУ ДСНС.
5. Джерела фінансування підрозділів ДСНС України.
6. Порядок носіння форменого одягу особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
7. Порядок забезпечення особового складу житлом на основі фінансового лізингу.
8. Порядок відшкодування грошей за піднайом житла особовому складу служби цивільного захисту.
9. Порядок забезпечення підрозділів паливно-мастильними матеріалами.
10. Порядок забезпечення підрозділів майном.
11. Порядок отримання гуманітарної допомоги.
12. Порядок отримання подарунків.
13. Порядок списання майна.
14. Порядок відчуження майна.
15. Матеріальні резерви.
16. Загальні поняття організації державних публічних закупівель.

11. Теорія прийняття управлінських рішень.

1. Розкрити поняття “управління”.
2. Розповісти про управління в технічних, біологічних та соціальних системах.
3. Еволюція управління.
4. Закони науки управління.
5. Основні категорії управління.
6. Розкрити поняття “суб'єкт” та “об'єкт” управління.
7. Розкрити поняття елементарної системи управління.
8. Розкрити поняття цілі управління.
9. Місія – як головна ціль організації. Місія органів та підрозділів цивільного захисту.
10. Розкрити поняття стратегічних цілей.
11. Розкрити поняття задач, що стоять перед підрозділами цивільного захисту та працівниками.
12. Класифікація цілей управління.
13. “Цілі індивіду” серед цілей організації.
14. Метод побудови “дерева цілей”.

15. Вимоги, які пред'являються до цілей.
 16. Розкрити поняття функцій управління.
 17. Поняття прогнозування як функції управління.
 18. Основні напрямки прогнозування протипожежного захисту.
 19. “Планування” як функція управління.
 20. “Організація” як функція управління.
 21. Розкрити поняття “організація”.
 22. “Мотивація” як функція управління, її складові.
 23. Розкрити поняття теорії потреб за А. Маслоу.
 24. “Контроль” як функція управління, її важливість.
 25. Система та етапи контролю.
 26. Організаційно-функціональна побудова. Їх місце в системі ДСНС України.
 27. Лінійна структура управління, її переваги та недоліки.
 28. Функціональна структура управління, її переваги та недоліки.
 29. Лінійно-функціональна структура управління, її переваги та недоліки.
 30. Розкрити поняття принципів управління, їх види.
 31. Розкрити поняття методів управління, їх види.
 32. Розкрити зміст організаційно-розпорядчих методів управління.
 33. Розповісти про організаційні методи управління. Порядок їх застосування.
 34. Розповісти про методи розпорядчого впливу. Порядок їх застосування.
 35. Розповісти про методи дисциплінарного впливу.
 36. Розкрити зміст соціально-психологічних методів управління.
 37. Розкрити зміст економічних методів управління.
 38. Поняття плану. Вимоги до планів. Система планів у сфері професійної діяльності.
 39. Зміст, порядок складання та затвердження перспективних і поточних планів роботи органів та підрозділів цивільного захисту.
 40. Організація контролю за виконанням планів.
 41. Методи планування. Вимоги, які пред'являються до планів.
 42. Сіткове планування діяльності у сфері цивільного захисту.
- Сіткові графіки.
43. Роботи, події та шляхи в сіткових графіках.
 44. Види робіт у сіткових моделях: дійсна робота, робота очікування, фіктивна робота.
 45. Поняття події у сітковому плануванні. Початкові та заключні події. Ранній та пізній терміни настання подій.
 46. Поняття шляху у сітковому плануванні, повний, критичний і некритичний шляхи. 10. Поняття роботи у сітковому плануванні. Ранній та пізній початок (закінчення) робіт.

47. Порядок побудови сіткових графіків, вимоги до їх побудови.
48. Стили керівництва.
49. Поняття малих груп та їх розвиток.
50. Наукові основи формування колективу.
51. Сутність та методи прогнозування в органах ЦЗ.
52. Поняття та види моделювання в органах ЦЗ.
53. Моделювання оперативних пожежних обставин.
54. Моделювання оперативної діяльності органів ЦЗ.
55. Поняття оперативної пожежної обстановки
56. Методи розробки управлінських рішень.
57. Процес управління.
58. Інформаційне забезпечення управлінських рішень.
59. Місце і роль рішень в управлінні. Етапи розробки рішень.
60. Вимоги, що пред'являються до управлінських рішень.
61. Класифікація управлінських рішень.
62. Організація робіт щодо виконання рішень та контролю за їх реалізацією.
63. Ефективність системи управління.
64. Основні аспекти змісту процесу управління.
65. Розробка рішень в бінарних та багатоальтернативних ситуаціях.
66. Бінарні та багатоальтернативні рішення.
67. Управлінські рішення та їх оптимізація.
68. Поняття управлінського рішення та його види.
69. Класифікація управлінських рішень.
70. Визначення необхідної кількості підрозділів цивільного захисту та місць їх розміщення.
71. Поняття системного підходу.

12. Методологія та організація наукових досліджень.

1. Суб'єкт та об'єкт науки. Ознаки та завдання науки.
2. Критерії науковості. Основні функції науки в сучасних умовах.
3. Поділ наук на види за предметом та методом пізнання, за співвідношенням із практикою.
4. Основні структурні елементи науки.
5. Гіпотеза. Стадії розвитку гіпотези. Вимоги до гіпотези.
6. Основні принципи державного управління та регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності.
7. Суб'єкти наукової та науково-технічної діяльності у Державній службі України з надзвичайних ситуацій. Організація наукової та науково-технічної діяльності.
8. Сучасні пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.
9. Основні творчі та ділові якості науковця. Свобода наукового

пошуку та соціальна відповідальність науковця.

10. Освітня (навчальна) та наукова складові підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

11. Основні критерії оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань.

12. Індекс Гірша (Хірша) або h-індекс. Імпакт-фактор в системі оцінки ефективності наукової діяльності установ.

13. Провідні міжнародні реферативні бази даних та наукометричні платформи.

14. Вибір напряму та теми наукового дослідження. Актуальність наукового дослідження.

15. Наукова новизна та практичне значення наукового дослідження.

16. Умови формування наукової новизни. Типові помилки при описанні наукової новизни.

17. Основні етапи виконання наукового дослідження.

18. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Основні помилки при визначенні об'єкта та предмета наукового дослідження.

19. Формування мети і постановка завдань дослідження.

20. Основні вимоги до формування програми наукового дослідження.

21. Принципи розробки плану наукового дослідження.

22. Особливості робочого плану наукового дослідження. Особливості остаточного плану наукового дослідження.

23. Впровадження результатів наукових досліджень.

24. Емпіричні методи досліджень.

25. Види спостережень під час наукових досліджень. Вимоги до спостережень.

26. Переваги експериментального вивчення об'єкта.

27. Теоретичні методи досліджень. Мета та основні завдання.

28. Особливості аналізу та синтезу. Особливості індукції та дедукції.

29. Сутність системного аналізу та його предмет. Сутність комплексного аналізу. Сутність діалектичного методу дослідження.

30. Класифікація методів наукових досліджень за сферою застосування.

31. Сутність кореляційного, факторного аналізу та регресійного аналізів.

32. Стадії виконання теоретичних досліджень.

33. Математична підготовка дослідника як фактор успіху під час теоретичних досліджень.

34. Модель. Призначення моделювання.

35. Поняття експерименту. Загальні вимоги при проведенні

експериментальних досліджень.

36. Класифікація експериментальних досліджень. Етапи підготовки наукового експерименту.

37. Засоби вимірювальної техніки. Методи та основні способи вимірювань.

38. Використання Інтернет-технологій на різних етапах досліджень.

39. Інформація. Якість наукової інформації.

40. Джерела інформації та їх класифікація.

41. Поняття про первинну та вторинну інформацію.

42. Методи та способи пошуку інформації. Універсальна десяткова класифікація документів інформації.

43. Національна система науково-технічної інформації.

44. Форми узагальнення результатів наукових досліджень.

45. Поняття наукова публікація. Основні завдання.

46. Рецензовані та нерецензовані наукові публікації.

47. Реферат. Види рефератів. Основні вимоги до оформлення.

48. Тези доповіді. Основна мета. Алгоритм написання.

49. Теоретичні та емпіричні статті. Необхідні елементи наукової статті.

50. Особливості мови і стилю наукового дослідження. Різновиди наукового стилю.

51. Презентація, її мета та види. Переваги мультимедійної презентації.

52. Розробка плану і стратегії презентації. Рекомендації до оформлення слайдів презентації.

53. Правила і рекомендації щодо написання доповіді. Типовий алгоритм.

54. Основні елементи рецензії.

55. Особливості публікації за кордоном.

56. Основні фахові журнали (збірки) з питань пожежної безпеки.

57. Порядок підготовки наукових статей. Критерії вибору наукових видань.

58. Рекомендації щодо підготовки наукових статей.

59. Види наукової конференції. Структура наукової конференції. Форми участі.

60. Обов'язкові елементи тез. Правила оформлення тез доповідей.

61. Оцінка оригінальності наукового тексту.

62. Поняття інтелектуальна власність, право інтелектуальної власності.

63. Об'єкт та суб'єкт права інтелектуальної власності. Об'єкти правової охорони.

64. Поняття винахідництво, винахід (корисна модель). Об'єкт

винаходу. Об'єкт корисної моделі.

65. Умовам патентоздатності. Права власника патенту на винахід (корисну модель). Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід (корисну модель).

66. Поняття академічна доброчесність. Випадки порушеннями академічної доброчесності. Відповідальність за порушеннями академічної доброчесності.

67. Мета та етапи виконання кваліфікаційної роботи магістра.

68. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.

69. Роль наукового керівника, консультанта під час написання кваліфікаційної роботи. Права та обов'язки здобувача.

Розділ 4. Перелік практичних питань, які виносяться на атестаційний іспит

Задача 1. При дослідженні пожежної безпеки нафтопереробного заводу інспектором ДПН було встановлено, що протипожежний захист трубчастих печей включає наступні системи захисту:

– блокування та відключення подачі палива у разі припинення подачі сировини.

– дистанційне відключення подачі сировини та палива на випадок аварії в системах елементів нагріву.

– сигналізація про падіння тиску в системі подачі сировини.

Обґрунтуйте вимогами нормативного документу допустимість такого захисту. Покажіть, які заходи протипожежного захисту трубчастих печей відсутні.

Задача 2. Визначити кількість засобів для захисту резервуарів від теплового випромінювання. Перевірити забезпеченість об'єкта водою.

Задача 3. Визначити кількість ГПС-2000 для гасіння пожежі, запас піноутворювача та води для проведення пінної атаки.

Задача 4. Навести алгоритм проведення експертизи проекту системи протипожежного захисту об'єкта щодо вибору діаметрів трубопроводів розподільчої мережі установки водяного пожежогасіння.

Задача 5. Розрахувати необхідний час евакуації людей з виробничого приміщення за умов досягнення критичної температури

Задача 6. Визначити потрібну кількість сил та засобів для осадження хмари небезпечної речовини.

Задача 7. Розрахувати площу димових прорізів приміщення виробничої будівлі

Задача 8. Навести алгоритм визначення необхідної кількості спринклерних зрошувачів для захисту приміщення та параметрів диктуючого зрошувача.

Задача 9. Обґрунтувати вибір виду системи автоматичного протипожежного захисту для глядацьких залів театрів з різною кількістю глядацьких місць.

Задача 10. Визначити наявність та кількість небезпечних об'єктів на підприємстві, основними підрозділами яких є відповідні установки та об'єкти, які розташовані один від одного на відповідній відстані.

Сформулюйте основні питання, що підлягають розгляду при перевірці потенційно небезпечних об'єктів.

Задача 11. Визначити площу отворів для ЛСК у виробничому приміщенні, в якому обертається горючий газ.

Задача 12. Визначити категорію приміщення за вибухопожежною та пожежною безпекою цеху з виробництва аміаку.

Розділ 4. Перелік практичних питань, які виносяться на атестаційний іспит

Задача 1. При дослідженні пожежної безпеки нафтопереробного заводу інспектором ДПН було встановлено, що протиаварійний захист трубчастих печей включає наступні системи захисту:

- блокування та відключення подачі палива у разі припинення подачі сировини;
- дистанційне відключення подачі сировини та палива на випадок аварії в системах елементів нагріву;
- сигналізація про падіння тиску в системі подачі сировини.

Обґрунтуйте вимогами нормативного документу допустимість такого захисту. Покажіть, які заходи протипожежного захисту трубчастих печей відсутні.

Задача 2. Провести ідентифікацію об'єктів підвищеної небезпеки на промисловому підприємстві, на території якого розміщені потенційно

небезпечні об'єкти з відповідною кількістю небезпечних речовин. Визначити порогову масу небезпечних речовин на об'єкті.

Задача 3. Визначити наявність та кількість потенційно небезпечних об'єктів на підприємстві, основними підрозділами яких є відповідні установки та об'єкти, які розташовані один від одного на відповідній відстані.

Сформулюйте основні питання, що підлягають розгляду при перевірці потенційно небезпечних об'єктів.

Задача 4. Визначити площу отворів для ЛСК у виробничому приміщенні, в якому обертається горючий газ.

Задача 5. Розрахувати необхідний час евакуації людей з виробничого приміщення

Задача 6. Визначити категорію приміщення за вибухопожежною та пожежною безпекою цеху з виробництва аміаку.

Задача 7. Під час виконання експертизи проекту системи автоматичного протипожежного захисту меблевого цеху перевірити відповідність вимогам нормативних документів розміщення зрошувачів на плані приміщення з розмірами: довжина – 26 метрів, ширина – 18 метрів, висота – 5 метрів. В приміщенні встановлено 24 спринклерних зрошувача. В разі наявності порушень необхідно:

- розрахувати необхідну кількість спринклерних зрошувачів для захисту приміщення;
- виконати ескіз розміщення зрошувачів та трубопроводів на схемі приміщення;
- визначити параметри диктуючого зрошувача.

Задача 8. Під час виконання експертизи проекту системи протипожежного захисту об'єкта перевірити вірність прийнятих рішень щодо вибору діаметрів трубопроводів розподільчої мережі установки водяного пожежогасіння. На одній гілці розподільчої мережі розташовано 4 спринклерних зрошувача СВ-12, відстань між зрошувачами 2,7 метра, від четвертого зрошувача до магістрального трубопроводу – 1 м. Діаметр ділянки між 1-м та 2-м зрошувачем – 25 мм, між 2-м та 3-м – 32 мм, між 3-м та 4-м та магістральним трубопроводом – 50 мм. Мінімальний вільний напір на першому зрошувачі 8 м вод. ст.

Розділ 5. Рекомендовані джерела інформації.

Література

1. Освітньо-професійна програма «Управління пожежною безпекою» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека».
https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/osvitni_programi/2024/261_UPB_mag_2024.pdf
2. Закон України «Про стандартизацію». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 31, ст.1058. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
3. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 15, ст.73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>
4. Закон України «Про державні нагороди України». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 21, ст.162. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1549-14#Text>
5. Закон України «Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, № 29, ст.398. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-17>
6. Кодекс цивільного захисту України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 року № 593 «Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/593-2013-%D0%BF#Text>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2008 р. № 728 «Про затвердження положення про Почесну грамоту Кабінету Міністрів України». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-2008-%D0%BF#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України № 715 від 05.09.2018 р. «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/715-2018-%D0%BF#Text>
10. Про вищу освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради

(ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004 (із змінами).

11. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст.25 (із змінами).

12. Про авторське право і суміжні права: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст. 64 (із змінами).

13. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 7, ст.32 (із змінами).

14. Про науково-технічну інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 33, ст.345(із змінами).

15. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст.253 (із змінами).

16. Цивільний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356.

17. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора науку вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016р. № 261 (із змінами).

18. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (із змінами).

19. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502.

20. Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

21. Положення про Міністерство освіти і науки України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630 (із змінами).

22. Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в Державній службі України з надзвичайних ситуацій: наказ Міністерство внутрішніх справ України від 02.04.2018 р. № 265. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25.04.2018 р. за № 506/31958 (із змінами).

23. Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.12.2021 року № 1359.

24. Вимоги до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 року № 40 (із змінами).

25. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття

наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.09.2019 року № 1220.

26. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016р. № 13 (із змінами).

27. Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». ДСТУ 8302:2015: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61 з 2016-07-01; згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 04 березня 2016 р. № 65 змінено дату чинності.

28. Національний стандарт України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». ДСТУ 3008:2015: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22.06.2015 р. № 61 з 2016-07-01.

29. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Харків, 2022. 13 с.

30. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення. Зміна № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=102733

31. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=29684

32. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=68456

33. ДБН В.2.2-9:2018 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Зі Зміною № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=82012

34. ДБН В.2.2-15:2019 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. Зі Зміною № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=59627

35. СНиП 2.09.02-85* Виробничі будівлі. Зі змінами. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=48098

36. ДБН В.2.2-4:2018 Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти. Зі зміною № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=77081

37. ДБН В.2.2-3:2018 Будинки і споруди. Заклади освіти. Зі Зміною № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=77080

38. ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=50154

39. ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту. Зі Зміною № 1. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=59526

40. ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвілеві заклади.

http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=83745

41. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій.
http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=83211

42. ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я. Основні положення.
http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=101916

43. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 «Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».

44. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0802-18#Text>

45. Настанова з організації газодимозахисної служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України. Наказ МНС України від 16.12.2011 № 1342.
https://zakononline.com.ua/documents/show/391634__676331

46. Наказ ДСНС України від 27.06.2013 року № 432 «Настанова з експлуатації транспортних засобів в органах та підрозділах ДСНС України». https://zakononline.com.ua/documents/show/53833__53833

47. Наказ МВС України від 04.03.2021 року № 170 «Про затвердження Переліку посад, що підлягають заміщенню особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, та граничних спеціальних звань за цими посадами». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0363-21#Text>

48. Наказ ДСНС України від 12.11.2013 року № 684 «Про деякі питання у сфері роботи з персоналом». https://zakononline.com.ua/documents/show/38913__485229

49. Наказ ДСНС України від 01.01.2021 року № 1 «Про затвердження інструкцій та типових інструкцій з діловодства». <https://ips.ligazakon.net/document/FN065840>

50. Наказ МВС України від 20.07.2018 року № 623 «Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0936-18#Text>

51. Наказ МВС України від 10.09.2014 року № 929 «Про затвердження Порядку проведення атестування осіб рядового і начальницького складу в органах і підрозділах цивільного захисту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-14#Text>

52. Довідник керівника гасіння пожежі. Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2016. 320 с.
53. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація та управління якістю. К.: Либідь, 2014. 256 с.
54. Михайлюк О.П., Олійник В.В., Мозговий Г.О. Теоретичні основи пожежної профілактики технологічних процесів та апаратів: підручник. Харків: ХНАДУ. 2014. 380 с.
55. Система державних послуг у сфері цивільного захисту: монографія / Н.В. Григоренко. Харків: НУЦЗУ, 2017. 248 с.
56. Сучасні системи автоматичного пожежогасіння. Дерев'янка О.А., Антошкін О.А., Бондаренко С.М. та ін. Х.: НУЦЗУ, 2018. 276 с.
57. Автоматичний протипожежний захист об'єктів. Вимоги нормативних актів. Частина 3: Дерев'янка О.А., Христич В.В., Бондаренко С.М., Мурін М.М., Антошкін О.А. Харків: НУЦЗУ, 2014. 284 с.
58. Пожежна профілактика в населених пунктах: навч. посіб. / І.А. Чуб, Ю.В. Луценко, Ю.В. Уваров, О.Л. Олійник, Є.А. Яровий. Харків: НУЦЗУ, 2016. 181 с.
59. Основи тактики гасіння пожеж: навч. посіб. / В.В. Сировой, Ю.М. Сенчихін, А.А. Лісняк, І.Г. Дерев'янка. Х.: НУЦЗУ, 2015. 216 с.
60. Пожежна профілактика в населених пунктах. Практикум: навч. посіб. / І.А. Чуб, Ю.В. Луценко, Є.А. Яровий, Ю.В. Уваров. Харків: НУЦЗУ, 2017. 86 с.
61. Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійній діяльності: практикум. Для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 261 «Пожежна безпека». Укладачі: Григоренко Н.В. Х.: НУЦЗУ, 2021. 32 с.
62. Михайлюк О.П., Олійник В.В., Сирих В.М. Теоретичні основи пожежної профілактики технологічних процесів та апаратів. практикум. Харків. НУЦЗУ, 2016. 198 с.
63. Основи технічної діагностики автомобілів: практикум / С.В. Васильєв, С.А. Виноградов, І.В. Гришук та ін. Слов'янськ: Видавництво Маторіна Б.І. Х. : НУЦЗУ, 2013. 275 с.
64. Пожежні машини: навч. посіб. / Ларін О.М., Баркалов В.Г., Виноградов С.А. та ін. Х.: НУЦЗУ, К.: МПБП «Гордон», 2016. 279 с.
65. Протипожежна та аварійно-рятувальна техніка: курс лекцій / Уклад. С.А. Виноградов, А.Я. Калиновський, Б.І. Кривошей, Р.І. Коваленко. Х.: НУЦЗУ, 2019. 283 с.
66. Метрологія, стандартизація і сертифікація з питань пожежної безпеки : курс лекцій / Уклад. С.В. Рудаков. Х.: НУЦЗУ, 2016. 58 с. Електронна бібліотека НУЦЗУ.

67. Управління силами та засобами при надзвичайних ситуаціях: курс лекцій / В.Г. Аветісян, Ю.М. Сенчихін, І.М. Грицина та ін. Х.: НУЦЗУ, 2021. 94 с.

68. Тактика ведення аварійно-рятувальних невідкладних робіт: курс лекцій / В.Г. Аветісян. Харків: НУЦЗУ електронна бібліотека, 2017. 93 с.

69. Промислова безпека: курс лекцій /О.П. Михайлюк. Х.: НУЦЗУ, 2018. 154 с.

70. Конспект лекцій з дисципліни «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійній діяльності». Для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 261 «Пожежна безпека». Укладачі: Григоренко Н.В.Х.: НУЦЗУ, 2021. 52 с.

71. Управління пожежогасінням: Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека»: курс лекцій / Ю. М. Сенчихін, А. А. Лісняк, Д. П. Дубінін та ін. Х.: НУЦЗУ, 2020. 187 с.

72. Пожежна профілактика в населених пунктах: методичні вказівки до виконання контрольної роботи. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні за заочною формою навчання / укладачі: Ю.А. Отрош, Н.В. Рашкевич. Х.: НУЦЗУ, 2022. 15 с.

73. Методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт з дисципліни «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійній діяльності» для здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю, 261 «Пожежна безпека». Укладачі: Григоренко Н.В. Х.: НУЦЗУ, 2021. 42 с.

74. Пожежна профілактика в населених пунктах: методичні вказівки до виконання курсового проекту з навчальної дисципліни на тему: «Розрахунок систем протидимного захисту будівель» / Укладачі: Ю.А. Отрош, Н.В. Рашкевич. Х., 2021. 52 с.

75. Управління пожежогасінням: методичні вказівки до виконання модульних робіт № 1–2. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» / Ю. М. Сенчихін, А. А. Лісняк, Д. П. Дубінін та ін. Х.: НУЦЗУ, 2020. 18 с.

76. Управління пожежогасінням: методичні вказівки та завдання до виконання курсової роботи за темою: «Складання оперативного плану пожежогасіння»: Для здобувачів вищої освіти, які навчаються на другому (магістерському) рівні / Ю. М. Сенчихін, А. А. Лісняк, Д. П. Дубінін та ін. Х.: НУЦЗУ, 2020. 42 с.

77. Прогнозування та ліквідація наслідків вибуху на відкритих технологічних установках: методичні вказівки по виконанню

контрольної (модульної) роботи з організації аварійно-рятувальних робіт / Уклад. В.Г. Аветісян, І.М. Грицина, В.В. Тригуб, К.М. Остапов. Х.: НУЦЗУ, 2017. 33 с.

78. Kovalov, A., Otrosh, Y., Ostroverkh, O., Hrushovinchuk, O., Savchenko, O. (2018). Fire resistance evaluation of reinforced concrete floors with fire-retardant coating by calculation and experimental method. *E3S Web of Conferences*, 60, 00003. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/20186000003>.

79. Otrosh, Y., Kovalov, A., Semkiv, O., Rudeshko, I., Diven, V. (2018). Methodology remaining lifetime determination of the building structures. *MATEC Web of Conferences*, 230, 02023. <https://doi.org/10.1051/matecconf/201823002023>.

80. Vasilchenko, A., Otrosh, Y., Adamenko, N., Doronin, E., Kovalov, A. (2018). Feature of fire resistance calculation of steel structures with intumescent coating. *MATEC Web of Conferences*, 230: 02036. <https://doi.org/10.1051/matecconf/201823002036>.

81. Kovalov, A. I., Otrosh, Y. A., Vedula, S., Danilin, O. M., & Kovalevska, T. M. (2019). Parameters of fire-retardant coatings of steel constructions under the influence of climatic factors. *Scientific Bulletin of National Mining University*, 2019, (3): 46-53. DOI: 10.29202/nvngu/2019-3/9.

82. Otrosh, Y., Surianinov, M., Golodnov, A., Starova, O. Experimental and Computer Researches of Ferroconcrete Beams at High-Temperature Influences. *Trans Tech Publications Ltd. In Materials Science Forum*, 2019, Vol. 968, pp. 355-360. <https://doi.org/10.4028/www.scientist.net/MSF.968.355>.

83. Kovalov, A., Otrosh, Y., Surianinov, M., Kovalevska, T. Experimental and Computer Researches of Ferroconcrete Floor Slabs at HighTemperature Influences. *Trans Tech Publications Ltd. In Materials Science Forum*, 2019, Vol. 968, pp. 361-367. <https://doi.org/10.4028/www.scientific.net/MSF.968.361>.

84. Otrosh, Y., Rybka, Y., Danilin, O., Zhuravskiy, M. Assessment of the technical state and the possibility of its control for the further safe operation of building structures of mining facilities. *EDP Sciences. In E3S Web of Conferences*, 2019, Vol. 123, p. 01012. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/201912301012>.

85. Kovalov, A., Otrosh, Y., Kovalevska, T., & Safronov, S. (2019). Methodology for assessment of the fire-resistant quality of reinforced-concrete floors protected by fire-retardant coatings. *In Materials Science and Engineering. IOP Publishing. Volume 708, №1, p. 012058*.

86. Otrosh, Y., Semkiv, O., Rybka, E., & Kovalov, A. (2019). About need of calculations for the steel framework building in temperature influences conditions. *In Materials Science and Engineering. IOP Publishing. Volume 708, №1 - p. 012065*.

87. Сур'янінов М.Г., Отрош Ю.А., Балдук П.Г., Дадашов І.Ф. Експериментальні та комп'ютерні дослідження залізобетонних колон за високих температурних впливів. *Nauka innov.* 2020. Т. 16, № 2. С. 55–61. <https://doi.org/10.15407/scin16.02.055>.

88. Рудаков С. В., Баранов М.І., Буряковський С. Г. Метрологічне забезпечення в Україні випробувань об'єктів енергетики, авіаційної та ракетнокосмічної техніки на стійкість до впливу імпульсів струму (напруги) штучної блискавки та комутаційних імпульсів напруги. *Електротехніка і електромеханіка. Х. НТУ «ХП».* 2018. № 5. С.44–53. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/8041>

89. Рудаков С.В., Фесенко Г.В., Ключніков І.В. Routing an Unmanned Aerial Vehicle During NPP Monitoring in the Presence of an Automatic Battery Replacement Aerial System. *Proceedings of the 11th International Conference on Dependable Systems, Services and Technologies (DESSERT'2020).* Р. 34–39. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/11458>

90. Методика розрахунку сил та засобів для локалізації проливів небезпечних хімічних речовин (НХР) / В.Г. Аветісян, Ю.М. Сенчихін, І.Г. Дерев'яно // *Проблеми надзвичайних ситуацій. Х.: НУЦЗ України, 2016. Вип. 23. С. 141-144.* http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pns_2016_23_24

91. Обґрунтування вихідних даних для розрахунку сил та засобів пожежогасіння на об'єктах з наявністю боєприпасів та вибухових речовин / В.Г. Аветісян, Ю.М. Сенчихін // *Проблеми надзвичайних ситуацій. Х.: НУЦЗ України, 2018. Вип. 27. С. 3-9.* <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfEmergencies/vol27/avetisyan.pdf>

92. Сенчихін Ю.М., Сировий В.В., Остапов К.М., Аветісян В.Г. Удосконалена методика розрахунку сил і засобів для гасіння пожеж на відкритих технологічних установках. *Проблеми пожежної безпеки. Х.: НУЦЗ України, 2020. Вип. 47. С. 105-111.* http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppb_2020_47_18

93. Сенчихін Ю.М., Сировий В.В., Остапов К.М., Аветісян В.Г. Удосконалена методика розрахунку сил і засобів для гасіння пожеж на рухомому складі залізничного транспорту. *Проблеми пожежної безпеки. Х.: НУЦЗ України, 2020. Вип. 48. С. 166-171.* http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppb_2020_48_25

94. Mihaylyuk A.P. Identification of fiberglasses fire danger indicators and strength characteristics dependences from formation conditions / К.А. Afanasenko, А.Р. Mihaylyuk, Y.P. Klyuchka // *Eastern European Scientific journal. Ausgabe, 2-2016. Kommunikationsund Verlagsgesellschaft mbH, 235-239* р. <http://journale.auris-verlag.de/index.php/EESJ/article/viewFile/534/538>

95. Афанасенко К.А. Щодо перспектив встановлення причин виникнення пожеж в Україні / К.А. Афанасенко, В.О. Липовий, О.П. Михайлюк, О.М. Семків // Збірник наукових праць «Проблеми пожежної безпеки». Харків: НУДП України, 2019. Випуск 46. С. 13-18. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/11284/1/Afanasenko.pdf>.

96. Михайлюк О.П. Дослідження щодо безпечного розташування факельних систем біогазової установки / О.П. Михайлюк, К.А. Афанасенко, О.В. Савченко, С.І. Зімін, Є.С. Статівка // Збірник наукових праць «Проблеми пожежної безпеки». Харків: НУДП України, 2020. Випуск 47. С. 81-85. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/13082>

97. Вибір факторів оцінки пожежної безпеки на об'єктах соціально-культурно-побутового призначення / Н. В. Григоренко, С. І. Бевз // X Науково-технічна конференція «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 18 - 19 травня 2017 р., Державна архівна служба України, Департамент страхового фонду документації, Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут макрографії, м. Харків. <https://goo.su/8ZI>

98. Вплив кліматичних умов на виникнення пожеж / Н. В. Григоренко, Т.Є. Галенко // X.: Науково-технічна конференція «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», 18-19 травня 2017 р., Державна архівна служба України, Департамент страхового фонду документації, Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут макрографії, м. Харків. <https://goo.su/8zHz>

99. Впровадження системи надання державних електронних послуг у сфері цивільного захисту. / Н. В. Григоренко, В. Б. Дзюндзюк // Інвестиції: практика та досвід: К.: ТОВ «ДКС Центр», 2015. № 20. С. 137–141. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_20_31

100. Надзвичайні ситуації як чинник впливу на розвиток системи надання державних послуг у сфері цивільного захисту / Н. Григоренко // Вісник Національного університету цивільного захисту України: зб. наук. пр. X.: Вид-во НУЦЗУ, 2018. Вип.1 (8) 542 с. (Серія " Державне управління"). С. 389–398. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/6981/1/52.pdf>

101. Прийняття управлінських рішень в системі надання державних послуг у сфері цивільного захисту / Н. В. Григоренко, О. І. Ляшевськ. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2016. Вип. 1. С. 210-216. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2016_1_33

102. Бондаренко С. М., Мурін М.М., Яковлев І. В. Експериментальне визначення інерційності спрацювання спринклерних зрошувачів автоматичних систем водяного пожежогасіння //Проблеми

надзвичайних ситуацій. 2021. №33. С. 138-151.
<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/13071>

103. Дерев'янка О.А., Литвяк О.М., Дурєєв В.О. Математичне моделювання нелінійних особливостей пропорційних регуляторів адаптивних систем безпеки. 2020. №48. С. 104-111.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppb_2020_48_16

104. Антошкін О. А., Литвяк О. М., Маляров М. В. Експериментальне дослідження характеристик установки по осадженню вогнегасного аерозолю. // Проблеми пожежної безпеки. 2020. № 48. С. 9-16. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppb_2020_48_4

105. Дурєєв В.А. Визначення динамічних параметрів сповіщувачів за даними експеримента. // Проблеми пожежної безпеки. 2019. № 46. С. 54-56. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/10125>

106. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. Методологія та організація наукових досліджень: курс лекцій для самостійної підготовки здобувачів, які навчаються на другому (магістерському) рівні у галузі знань 26 «Цивільна безпека. Х.: НУЦЗУ, 2024. 150 с.

Розділ 6. Критерії оцінки знань здобувачів вищої освіти під час складання атестаційного іспиту

Оцінювання результатів рівня знань здобувачів під час складання ними атестаційного іспиту здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

90–100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

80–89 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач;

65–79 балів – за знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

55–64 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

50–54 балів – за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладання,

за слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

35–49 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

0–34 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Розробники:

начальник кафедри пожежної
профілактики
в населених пунктах

Юрій ОТРОШ

доцент кафедри пожежної
профілактики в населених пунктах
факультету пожежної безпеки

Ніна РАШКЕВИЧ